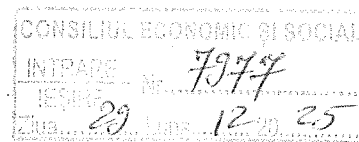

NOTĂ DE FUNDAMENTARE

ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ

privind unele măsuri temporare în domeniul justiției

Secțiunea 1:

Titlul proiectului de act normativ

Ordonanță de urgență privind unele măsuri temporare în domeniul justiției

Secțiunea a 2-a:

Motivul emiterii actului normativ

2.1 Sursa proiectului de act normativ

Inițiativa Ministerului Justiției

2.2 Descrierea situației actuale

Prin Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 149 din 13 noiembrie 2025, Ministerul Justiției a fost sesizat cu propunerea de modificare a legilor justiției vizând:

I. Art. 283 alin. (1) și (3) din Legea nr. 303/2022 privind statutul judecătorilor și procurorilor, care prevăd următoarele:

“Art. 283 - (1) Durata cursurilor de formare profesională a auditorilor de justiție admiși la Institutul Național al Magistraturii în anii 2022 - 2024 este de 2 ani. (...)

(3) După al doilea an de formare la Institutul Național al Magistraturii, auditorii de justiție admiși la Institutul Național al Magistraturii în anii 2022 - 2024 susțin testul psihologic și examenul de absolvire a Institutului Național al Magistraturii, potrivit dispozițiilor prezentei legi”.

II. Art. 294 alin. (2) din Legea nr. 303/2022 care prevăd că:

“(2) Prin excepție de la prevederile alin. (1), dispozițiile prezentei legi care privesc calculul vechimilor fără luarea în considerare a perioadei cât judecătorul sau procurorul a avut calitatea de auditor de justiție, în cazul examenelor, concursurilor sau procedurilor de selecție prevăzute de prezenta lege, intră în vigoare la 1 ianuarie 2026. Până la această dată, în calculul vechimilor prevăzute de prezenta lege se ia în considerare perioada cât judecătorul sau procurorul a avut calitatea de auditor de justiție”.

III. Art. 168 alin. (2) din Legea nr. 304/2022 privind organizarea judiciară, potrivit căroră:

“(2) Prin excepție de la alin. (1), dispozițiile prezentei legi privind calculul vechimilor fără luarea în considerare a perioadei cât procurorul a avut calitatea de auditor de justiție intră în vigoare la data de 1 ianuarie 2026. Până la această dată, în calculul vechimii prevăzute de prezenta lege se ia în considerare perioada cât procurorul a avut calitatea de auditor de justiție”.

De asemenea, solicitări privind prorogarea datei de la care să se aplice dispozițiile legale privind calculul vechimilor fără luarea în considerare a perioadei cât judecătorul sau procurorul a avut calitatea de auditor de justiție, în cazul examenelor, concursurilor sau procedurilor de selecție prevăzute de lege au fost formulate și de către Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Direcția Națională Anticorupție și Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism.

I. Propunerea Consiliului Superior al Magistraturii care are ca obiect prelungirea perioadei pentru care durata cursurilor de formare profesională inițială în cadrul Institutului Național al Magistraturii (INM) este de 2 ani este motivată de faptul că în prezent judecătorii, tribunalele și parchetele de pe lângă acestea se confruntă încă cu o situație dificilă în ce privește asigurarea resurselor umane, fiind necesare demersuri prin care să se asigure posibilitatea ocupării posturilor vacante la instanțe și parchete, măsură menită să contribuie la respectarea standardelor constituționale vizând principiul fundamental al independenței justiției, evitând astfel destabilizarea sistemului judiciar și afectarea dreptului la acces la justiție.

Considerentele care au stat la baza adoptării Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 146/2024 pentru instituirea unei măsuri temporare privind durata cursurilor de formare inițială în cadrul Institutului Național al Magistraturii își mențin valabilitatea atât în ceea ce privește situația în anul 2025, cât și situația preconizată pentru anii 2026 și 2027.

Astfel, în mod concret, deficitul de resurse umane este încă la un nivel care nu permite trecerea la o durată a cursurilor auditorilor la 3 ani, situație care ar însemna un nou decalaj de absolvenți (în anul 2029, nu ar exista o promoție de auditori, absolvenți ai INM). Inexistența unei promoții de auditori într-un anumit an va avea ca efect imediat imposibilitatea numirii în acel an a unor judecători sau procurori stagieri.

Ca situație statistică, arătăm că, la data de 1 noiembrie 2025, dintr-un total de 2463 posturi de judecător la judecătorii sunt vacante 313 posturi, adică 12,70% din numărul de posturi, în timp ce la parchetele de pe lângă judecătorii erau vacante 364 de posturi de procuror, adică 26,26% din totalul de 1386 posturi de la parchetele de pe lângă aceste instanțe.

Având în vedere că situația posturilor ocupate nu este încă stabilizată la nivelul sistemului, cu toate că la nivelul Consiliului Superior al Magistraturii s-au întreprins demersuri susținute pentru recrutarea de noi judecători și procurori, respectiv au fost organizate/finalizate doar în anul 2024 două concursuri de admitere la INM și unul de admitere în magistratură, iar în 2025 un concurs de admitere la INM care se va finaliza în anul 2026, apreciem că se impune prelungirea amânării aplicării noilor dispoziții legale privind durata formării inițiale de 3 ani. Cu toate eforturile instituționale de organizare a concursurilor de admitere, trebuie să ținem seama că deficitul de personal la nivelul judecătoriilor și parchetelor de pe lângă acestea a fost accentuat de pensionările masive în perioada 2022-2025 (datorate instabilității legislative în acest domeniu), iar acest deficit ar putea fi menținut în perioada următoare în condițiile finalizării concursurilor de promovare efectivă în funcții de execuție a judecătorilor și procurorilor, precum și a unor sesiuni de transferuri care vor duce din nou la creșterea gradului de vacantare la aceste instanțe și parchete de prim grad.

Nu mai puțin importantă este și tendința observată în ultimii ani de scădere a atractivității profesiei de judecător și procuror, numărul de candidați la aceste concursuri scăzând constant de la 2500 de candidați în 2021 la 1550 de candidați în anul 2023 și 1800 de candidați în anul 2024, scădere ce va fi accentuată de perspectiva măririi la 3 ani a duratei de formare inițială (perioadă în care auditorii beneficiază de o indemnizație net inferioară celei de judecător sau procuror).

Trebuie, de asemenea, avut în vedere că situația resurselor umane a fost adâncită din cauza imposibilității organizării unui concurs de admitere în magistratură în anul 2025, date fiind dispozițiile art. VII din OUG nr. 156/2024 privind unele măsuri fiscal-bugetare în domeniul cheltuielilor publice pentru fundamentarea bugetului general consolidat pe anul 2025, pentru modificarea și completarea unor acte normative, precum și pentru prorogarea unor termene. Astfel, potrivit acestei dispoziții, „(1) Începând cu 1 ianuarie 2025 se suspendă ocuparea prin concurs sau examen a posturilor vacante din autoritățile și instituțiile publice, astfel cum sunt definite la art. 2 alin. (1) pct. 30 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, și la art. 2 alin. (1) pct. 39 din Legea nr. 273/2006 privind finanțele publice locale, cu modificările și completările ulterioare, indiferent de sistemul de finanțare și de subordonare, inclusiv activitățile finanțate integral din venituri proprii”.

Or, suspendarea concursului de admitere în magistratură are, în mod evident, un impact negativ asupra ocupării posturilor vacante în sistemul judiciar, lucru care presupune luarea unor măsuri legale ca în următoare perioadă să nu existe vreun an fără o generație de auditori de justiție.

În plus față de argumentele legate de deficitul acut de resurse umane la nivelul judecătoriilor și parchetelor de pe lângă acestea, trebuie avută în vedere și capacitatea administrativă a INM care ar trebui să preia încă o generație de auditori de justiție.

Pe fondul crizei de personal la nivelul instanțelor și parchetelor din ultimii ani, INM a cunoscut o creștere exponențială a activității, prin majorarea numărului de locuri la concursurile de admitere la INM (dacă în 2006 numărul auditorilor formați era de 276, în 2024 s-a ajuns la un număr de 571 de auditori pentru care INM trebuie să asigure formarea inițială, plus încă 279 de auditori care au absolvit în anul 2024), cu perspectiva de a se ajunge la 800 de auditori în anul 2028 dacă se menține ritmul actual de creștere și fără a avea în vedere mărirea duratei formării la 3 ani. Această creștere a numărului de auditori nu a dus doar la sporirea volumului de activitate, dar și la o presiune financiară și logistică suplimentară asupra bugetului și infrastructurii INM. Cu titlu de exemplu, față de anul 2019, valoarea creditelor bugetare cuprinse la titlul „Alte cheltuieli” din care se efectuează și plata indemnizațiilor auditorilor de justiție a crescut cu 56% în 2024, în timp ce valoarea totală a indemnizațiilor ce trebuie plătite auditorilor a crescut cu 108% în aceeași perioadă de timp. Corelativ au crescut și cheltuielile cu plata formatorilor, a personalului de instruire, dar și numărul de ore de plată pentru celelalte activități specifice formării inițiale: corectarea lucrărilor, supravegherea în sălile de examen etc, precum și sumele necesare acordării altor drepturi (chirie, decontare transport etc).

Pe lângă cursurile de formare inițială de 2 ani, INM trebuie să asigure și formarea profesională a celor admiși direct pe post în urma concursurilor de admitere în magistratură; și aici numărul posturilor scoase la concurs a crescut constant (de la 124 magistrați formați în 2022, la 550 în anul 2024). Tot în acest context, nu trebuie neglijate nici activitățile de formare continuă realizate prin INM care și acestea au crescut atât ca număr, cât și ca nivel de complexitate. Chiar și în urma suplimentării schemei de personal a INM cu 10 posturi, prin Hotărârea Guvernului nr. 891/2024, situația resurselor umane ale INM este departe de a răspunde acestor realități și creșterii constante a volumului de activitate.

Adăugarea unei noi generații de auditori, pe lângă cele existente, presupune astfel un efort bugetar suplimentar pentru acoperirea cheltuielilor cu bursele, cheltuieli de cazare, cheltuieli materiale, plata formatorilor și a personalului de instruire etc.

Un aspect esențial ce trebuie luat în considerare este și faptul că o creștere constantă a numărului de auditori a presupus și o provocare logistică, din punct de vedere al spațiilor

necesare desfășurării cursurilor și seminariilor. Deși a avut loc o reorganizare a acestor spații, fiind alocate activității de formare spații improprie (ex: birouri, săli mici, spații destinate servirii mesei etc), totuși acestea sunt și în prezent insuficiente pentru asigurarea în condiții optime a acestei activități, cu mențiunea că a crescut atât numărul auditorilor dintr-o grupă, cât și numărul grupelor. Edificatoare este situația principalei săli destinate formării (Aula) care, chiar în condiții de utilizare la capacitate maximă (150 de locuri), permite participarea la curs doar a jumătate din numărul auditorilor de justiție dintr-o generație.

Mai mult, în perioada următoare, sediul INM va fi supus unor ample lucrări de consolidare și renovare care vor duce la desfășurarea temporară a activității într-o altă locație (sau alte locații). Aceste lucrări s-ar suprapune cu momentul aplicării dispoziției privind durata de 3 ani a formării inițiale la INM, ceea ce ar îngreuna foarte mult activitatea.

În concluzie, în prezent numărul de spații, săli de curs și seminar este insuficient pentru generațiile existente de auditori de justiție, iar adăugarea unei noi generații de auditori ar duce practic la blocarea activității din acest punct de vedere, INM nedispunând fizic de spații adecvate necesare.

Aplicarea art. 283 alin. (1) și (3) din Legea nr. 303/2022 începând cu 1 ianuarie 2026 ar fi imposibilă în condițiile prezentate mai sus, fiind necesar ca Institutului să i se asigure spațiile necesare activităților suplimentare, resurse pentru consolidarea și extinderea clădirii existente, cât și pentru micșorarea treptată a deficitului de personal, astfel încât sistemul să fie pregătit să suporte lipsa unei generații de auditori de justiție din rândul căreia să poată fi recrutați noi magistrați.

Cu privire la propunerile de modificare de la punctele II și III, arătăm că este imperios necesar ca, în perioada următoare, să se mențină în vigoare dispozițiile legale privind luarea în considerare a perioadei cât magistratul a avut calitatea de auditor de justiție în calculul vechimilor pentru participarea la concursurile sau procedurile de numire prevăzute atât în Legea nr. 303/2022, cât și în Legea nr. 304/2022 (pentru numirea ca procuror în cadrul Direcției Naționale Anticorupție și al Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism).

Astfel, dacă ar intra în vigoare la data de 1 ianuarie 2026 dispozițiile care privesc calculul vechimii fără luarea în considerare a perioadei cât judecătorul sau procurorul a avut calitatea de auditor de justiție, ar exista un număr de 357 de judecători și 133 de procurori care ar mai îndeplini condițiile de participare la concursul de promovare în funcții de execuție la tribunale și parchete de pe lângă tribunale, comparativ cu 601 judecători și 247 de procurori care ar putea participa la acest concurs cu luarea în calcul a perioadei cât a fost auditor de justiție.

De asemenea, la data de 1 ianuarie 2026, ar putea exista un număr de 558 de judecători și un număr de 522 de procurori care ar mai îndeplini condițiile de participare la concursul de promovare în funcții de execuție la curțile de apel și parchetele de pe lângă acestea, comparativ cu 626 judecători și 569 de procurori care ar putea participa la acest concurs cu luarea în considerare a perioadei cât magistratul a avut calitatea de auditor de justiție.

În ceea ce privește numirea procurorilor la Direcția Națională Anticorupție și la Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism, la data de 04.01.2026 ar mai putea exista un număr de 772 de procurori care ar îndeplini condițiile de numire, comparativ cu un număr de 869 de procurori care ar îndeplini condițiile cu luarea în considerare a acestei perioade.

Semnalăm că procentul de ocupare a posturilor de procuror în cadrul Direcției Naționale Anticorupție este de 85,56%, cu luarea în considerare a procurorilor europeni delegați în România (din totalul de 195 de posturi prevăzute, 161 sunt ocupate, iar 34 sunt vacante).

În ceea ce privește Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism, în octombrie 2025, procentul de ocupare a posturilor de procuror era de 83,08% (din totalul de 331 de posturi prevăzute, 275 sunt ocupate, iar 56 sunt vacante), în condițiile creșterii constante a numărului de dosare la nivelul direcției (de la 26.726 de dosare în 2020 la 43.232 în 2025).

Numărul de posturi vacante la aceste parchete specializate se menține ridicat, cu toate că au fost organizate constant concursuri de ocupare a posturilor de procuror, numărul candidaților admiși fiind mai mic decât numărul posturilor scoase la concurs. Această situație este cu atât mai problematică în condițiile în care România este obligată să respecte Ținta nr. 429 - „Rata de ocupare de 85% din posturile de procuror în cadrul Direcției Naționale Anticorupție” din cadrul Planului Național de Redresare și Reziliență.

Prin urmare, intrarea în vigoare a acestor dispoziții ar genera o reducere a bazei de selecție a magistraților pentru promovarea efectivă la instanțe și parchete, respectiv pentru numirea la Direcția Națională Anticorupție și la Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism, fapt ce ar constitui un factor suplimentar de îngreunare a demersurilor pe care le-ar putea întreprinde CSM pentru reducerea deficitului major de personal din sistemul judiciar.

În plus, trebuie avut în vedere și faptul că din promoția care a început cursurile Institutului Național al Magistraturii la data de 18.05.2020 au absolvit 210 auditori, din care 140 au optat pentru funcția de judecător și 70 pentru funcția de procuror. În actuala reglementare, aceștia ar îndeplini condiția de vechime pentru participarea la concursul de promovare în anul 2027, ceea ce îndemna că numărul lor ar lărgi baza de recrutare pentru promovarea efectivă în acel an.

În acest context, prorogarea până la 1 ianuarie 2028 a datei de intrare în vigoare a dispozițiilor care privesc calculul vechimilor fără luarea în considerare a perioadei cât judecătorul sau procurorul a avut calitatea de auditor de justiție este necesară pentru a facilita demersurile de reducere a dificultăților cu care se confruntă instanțele și parchetele în ceea ce privește resursele umane, atât în cuprinsul Legii nr. 303/2022, cât și în cuprinsul Legii nr. 304/2022.

De asemenea, astfel cum rezultă din Situația posturilor vacante de judecător la data de 12.12.2025, respectiv din Situația posturilor vacante de procuror la data de 22.12.2025, în continuare există un deficit semnificativ de personal la funcțiile de execuție și de conducere la tribunale, curți de apel, precum și la parchetele de pe lângă acestea.

2.3 Schimbări preconizate

Prin prezentul proiect de ordonanță de urgență, se propun următoarele:

- Instituirea unui text tranzitoriu care să prevadă prelungirea cu încă 2 ani (respectiv inclusiv pentru anii 2026 și 2027) a dispoziției potrivit căreia durata cursurilor de formare profesională a auditorilor de justiție admiși la Institutul Național al Magistraturii în anii 2026 și 2027 să rămână de 2 ani.

Această modificare este justificată de necesitatea preîntâmpinării unei situații de blocaj la nivelul INM începând cu anul 2026, aceasta neavând capacitatea instituțională și administrativă pentru a prelua concomitent trei generații de auditori de justiție. De asemenea, dispoziția propusă are ca scop și prevenirea unei noi agravări a deficitului de personal la nivelul instanțelor și parchetelor (similar perioadei 2020-2021, când nu au fost organizate concursuri de admitere în magistratură sau la INM, cu grave repercusiuni asupra ocupării posturilor vacante din sistem).

- Modificarea art. 294 alin. (2) din Legea nr. 303/2022, în sensul în care dispozițiile legii care privesc calculul vechimilor fără luarea în considerare a perioadei cât judecătorul sau procurorul a avut calitatea de auditor de justiție, în cazul examenelor, concursurilor sau procedurilor de selecție prevăzute de această lege să intre în vigoare la 1 ianuarie 2028.
- Modificarea art. 168 alin. (2) din Legea nr. 304/2022, în sensul în care dispozițiile acestei legi care privesc calculul vechimilor fără luarea în considerare a perioadei cât procurorul a avut calitatea de auditor de justiție să intre în vigoare la 1 ianuarie 2028.
- Prelungirea, până la data de 31 decembrie 2026 inclusiv, a aplicării dispozițiilor care suspendă procedura de promovare pe loc a magistraților urmând ca, după această dată, să poată fi scoase la concursul de promovare pe loc nu mai mult de 20% din numărul total de posturi vacante pe fiecare nivel de instanțe sau, după caz, parchete. Măsura este determinată de necesitatea echilibrării schemelor de personal la instanțele și parchetele superioare, fiind menită să ajusteze numărul de personal (judecători și procurori) la nevoile acestor instanțe și parchete.

2.4 Alte informații: Nu au fost identificate

Secțiunea a 3-a:

Impactul socioeconomic

- 3.1 Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ
- 3.2 Impactul social
- 3.3 Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului
- 3.4 Impactul macroeconomic
 - 3.4.1 Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici
 - 3.4.2 Impactul asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat
- 3.5. Impactul asupra mediului de afaceri
- 3.6 Impactul asupra mediului înconjurător
- 3.7 Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării
- 3.8 Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile
- 3.9 Alte informații - Nu au fost identificate

Secțiunea a 4-a:

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri

- în mii lei (RON) -						
Indicatori	Anul curent	Următorii patru ani				Media pe cinci ani
1	2	3	4	5	6	7
4.1 Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:						
i. impozit pe profit						
ii. impozit pe venit						

b) bugete locale i. impozit pe profit						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat: i. contribuții de asigurări						
d) alte tipuri de venituri (se va menționa natura acestora)						
4.2 Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:						
i. cheltuieli de personal						
ii. bunuri și servicii						
iii. alte transferuri						
iv. active nefinanciare						
b) bugete locale: i. cheltuieli de personal ii. bunuri și servicii						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat: i. cheltuieli de personal ii. bunuri și servicii						
d) alte tipuri de cheltuieli (se va menționa natura acestora)						
4.3 Impact financiar, plus/minus, din care:						
a) buget de stat						
i. cheltuieli de personal						
ii. bunuri și servicii						
iii. alte transferuri						
iv. active nefinanciare						
b) bugete locale						
4.4 Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
4.5 Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						

4.6 Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare	
4.7 Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adoptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente: a) fișa financiară prevăzută la art.15 din Legea nr. 500/2002, cu modificările și completările ulterioare, însoțită de ipotezele și metodologia de calcul utilizată; b) declarație conform căreia majorarea de cheltuială respectivă este compatibilă cu obiectivele și prioritățile strategice specificate în strategia fiscal-bugetară, cu legea bugetară anuală și cu plafoanele de cheltuieli prezentate în strategia fiscal-bugetară.	
4.8 Alte informații	

Secțiunea a 5-a:

Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

5.1 Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ
5.2 Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice
5.3 Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE).
5.3.1 Măsurile normative necesare transpunerii directivelor UE
5.3.2 Măsurile normative necesare aplicării actelor legislative UE
5.4 Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene
5.5 Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente asumate
5.6. Alte informații - Nu au fost identificate

Secțiunea a 6-a:

Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

6.1 Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative
6.2 Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate - Proiectul nu se referă la acest subiect
6.3 Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale - Proiectul nu se referă la acest subiect
6.4 Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative - Proiectul nu se referă la acest subiect
6.5 Informații privind avizarea de către:
a) Consiliul Legislativ
b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării
c) Consiliul Economic și Social
d) Consiliul Concurenței
e) Curtea de Conturi
Proiectul de act normativ va fi avizat de Consiliul Legislativ, Consiliul Economic și Social și Consiliul Superior al Magistraturii.
Proiectul a fost transmis spre avizare către Consiliul Superior al Magistraturii cu adresa nr. 13/57993/29.12.2025. Proiectul a fost transmis spre avizare către Consiliul Economic și Social cu adresa nr. 16/57993/29.12.2025
6.6 Alte informații - Nu au fost identificate

Secțiunea a 7-a:

Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

- 7.1 Informarea societății civile cu privire la elaborarea proiectului de act normativ - Proiectul a fost publicat pe site-ul Ministerului Justiției
- 7.2 Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice - Proiectul nu se referă la acest subiect

Secțiunea a 8-a:

Măsurile privind implementarea, monitorizarea și evaluarea proiectului de act normativ

- 8.1 Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ - Proiectul nu se referă la acest subiect
- 8.2 Alte informații - Nu au fost identificate

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de **Ordonanță de urgență privind unele măsuri temporare în domeniul justiției** pe care, dacă sunteți de acord, vă rugăm să îl adoptați.

Radu MARINESCU

MINISTRUL JUSTIȚIEI

Avizăm favorabil:

Dragoș-Nicolae PÎSLARU

MINISTRUL INVESTIȚIILOR ȘI PROIECTELOR EUROPENE

ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ
privind unele măsuri temporare în domeniul justiției

Tinând cont că situația resurselor umane de la nivelul instanțelor și parchetelor se păstrează neschimbată de la intrarea în vigoare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 146/2024 pentru instituirea unei măsuri temporare privind durata cursurilor de formare inițială în cadrul Institutului Național al Magistraturii, iar argumentele prezentate în preambulul acestei ordonanțe se mențin și prin raportare la perioada 2025-2027,

Astfel, având în vedere că deficitul de resurse umane la judecătorii și la parchetele de pe lângă judecătorii, determinat de cauze obiective, precum neorganizarea în anii 2020 și 2021 a concursurilor de admitere la Institutul Național al Magistraturii, ieșirile masive din sistem sau promovările efective la instanțe sau parchete superioare, este încă la un nivel mare, care nu permite trecerea la o durată a cursurilor auditorilor la 3 ani, situație care ar duce la un nou decalaj de absolvenți, în anul 2029 neexistând o promoție de auditori, absolvenți ai institutului, ținând cont de necesitatea de a asigura creșterea constantă, în ultimii ani, a numărului de auditori de justiție, absolut necesară pentru echilibrarea deficitului de resurse umane, prin organizarea mai multor concursuri de admitere la institut și în magistratură, situație care a avut drept consecință sporirea volumului de activitate a Institutului Național al Magistraturii, punând o presiune financiară și logistică suplimentară asupra bugetului și infrastructurii institutului,

luând în considerare că sporirea numărului de cursanți a dus în mod corelativ la creșterea cheltuielilor institutului cu plata auditorilor, a formatorilor, a personalului de instruire, dar și a numărului de ore de plată pentru celelalte activități specifice formării inițiale, precum și a sumelor necesare acordării altor drepturi, sume care în prezent nu sunt acoperite de bugetul existent,

având în vedere că spațiile actuale nu sunt nici în acest moment suficiente și adecvate desfășurării activității de formare inițială și continuă,

ținând seama de faptul că o nouă promoție de auditori presupune în mod evident atât existența unor spații suplimentare, cât și creșterea numărului de formatori, colaboratori, extinderea rețelei centrelor de practică, extinderea capacității departamentului-suport, creșterea numărului de locuri de cazare în căminul institutului, dar și fonduri bugetare suplimentare pentru acoperirea tuturor cheltuielilor,

ținând cont că, în perioada următoare, sediul Institutului Național al Magistraturii va fi supus unor ample lucrări de consolidare și renovare care vor duce la desfășurarea temporară a activității într-un alt local/sediu ori, după caz, alte localuri/sedii, lucrări care s-ar suprapune cu momentul intrării în vigoare a dispoziției privind durata de 3 ani a formării inițiale la institut, ceea ce ar îngreuna foarte mult activitatea, putând duce la blocaje în activitatea instituției, luând în considerare că elementele sus-menționate constituie premisele unei situații urgente și extraordinare care impune adoptarea de măsuri imediate în vederea amânării aplicării dispoziției legale privind durata de 3 ani a cursurilor de formare inițială a auditorilor de justiție, iar neadoptarea acestor măsuri până la data de 31 decembrie 2025 poate avea consecințe negative asupra funcționării sistemului judiciar, în general, și asupra capacității instituționale a Institutului Național al Magistraturii, în special,

întrucât intrarea în vigoare a dispozițiilor care privesc calculul vechimii fără luarea în considerare a perioadei cât judecătorul sau procurorul a avut calitatea de auditor de justiție ar genera o reducere a bazei de selecție a magistraților pentru promovarea efectivă la instanțe și parchete, respectiv pentru numirea la Direcția Națională Anticorupție și la Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism, fapt ce ar constitui un factor suplimentar de îngreunare a demersurilor pe care le-ar putea întreprinde Consiliul Superior al Magistraturii pentru reducerea deficitului major de personal din sistemul judiciar; având în vedere că aplicarea unei astfel de dispoziții de la 1 ianuarie 2026 ar scădea substanțial sfera magistraților cu vocație la promovarea efectivă sau la numirea în funcții de execuție de procuror la parchetele specializate, cu efecte imediate asupra recrutărilor la aceste parchete care deja sunt în deficit de personal, întrucât, în continuare există un deficit semnificativ de personal la funcțiile de execuție și de conducere la tribunale, curți de apel, precum și la parchetele de pe lângă acestea se impune prelungirea până la data de 31 decembrie 2026 inclusiv a aplicării dispozițiilor care suspendă procedura de promovare pe loc a magistraților, urmând ca după această dată să nu poată fi scoase la concursul de promovare pe loc mai mult de 20% din numărul total de posturi vacante pe fiecare nivel de instanțe sau, după caz, parchete, având în vedere că demersul legislativ propus nu poate fi amânat, existând riscul unor blocaje în activitatea de formare desfășurată de Institutul Național al Magistraturii sau în recrutarea procurorilor la parchetele specializate ori în procedurile de promovare efectivă la instanțe și parchete superioare, cu repercusiuni asupra deficitului de resurse umane de la nivelul sistemului judiciar, ceea ce constituie o situație extraordinară a cărei reglementare impune adoptarea unor măsuri imediate pe calea ordonanței de urgență, întrucât aspectele prezentate constituie o stare de fapt obiectivă, cuantificabilă, extraordinară, independentă de voința Guvernului, care pune în pericol interesul public și a cărei reglementare nu poate fi amânată, se impune adoptarea de măsuri imediate prin ordonanță de urgență.

În temeiul art. 115 alin. (4) din Constituția României, republicată,

Guvernul României adoptă prezenta ordonanță de urgență.

Art. I - (1) Durata cursurilor de formare profesională a auditorilor de justiție admiși la Institutul Național al Magistraturii în anii 2026 și 2027 este de 2 ani.
(2) În perioada formării la Institutul Național al Magistraturii, auditorii de justiție prevăzuți la alin. (1) efectuează stagii de practică în cadrul instanțelor judecătorești și al parchetelor, pentru a cunoaște în mod direct activitățile pe care le desfășoară judecătorii, procurorii și personalul auxiliar de specialitate. Stagiile de practică ale auditorilor de justiție trebuie să aibă o durată de minimum 3 luni în primul an și de minimum 6 luni în al doilea an.
(3) După al doilea an de formare la Institutul Național al Magistraturii, auditorii de justiție admiși la Institutul Național al Magistraturii în anii 2026 și 2027 susțin testul psihologic și examenul de absolvire a Institutului Național al Magistraturii, potrivit dispozițiilor Legii nr.

303/2022 privind statutul judecătorilor și procurorilor, cu modificările și completările ulterioare.

(4) Absolvenții Institutului Național al Magistraturii care se bucură de bună reputație sunt numiți de secția corespunzătoare a Consiliului Superior al Magistraturii în funcțiile de judecători sau procurori stagiați, după caz, în funcție de opțiunea exprimată, pe baza mediei generale, calculată cu 3 zecimale, obținută pe baza celor trei medii: de la sfârșitul fiecărui an de studiu și de la examenul de absolvire a institutului. La egalitate de medii au prioritate, în următoarea ordine, candidații care au obținut: nota finală mai mare la examenul de absolvire, media mai mare a celor doi ani de formare la Institutul Național al Magistraturii, nota finală mai mare la concursul de admitere la Institutul Național al Magistraturii, vechimea mai mare în funcțiile prevăzute la art. 63 din Legea nr. 303/2022, cu modificările și completările ulterioare.

(5) Dispozițiile Legii nr. 303/2022, cu modificările și completările ulterioare, privind formarea profesională inițială a judecătorilor și procurorilor rămân aplicabile, cu excepțiile prevăzute de prezentul articol.

ART. II - Legea nr. 303/2022 privind statutul judecătorilor și procurorilor, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1102 din 16 noiembrie 2022, cu modificările și completările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 284, alineatul (5) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(5) Până la data de 31 decembrie 2026, prevederile prezentei legi privind concursul sau examenul de promovare pe loc la instanțe și parchete nu se aplică. După această dată, numărul de posturi care se scoate la concurs în vederea promovării pe loc la instanțe și parchete nu poate depăși 20% din totalul posturilor vacante pe fiecare nivel de instanțe sau, după caz, parchete.”

2. La articolul 294, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

“(2) Prin excepție de la prevederile alin. (1), dispozițiile prezentei legi care privesc calculul vechimilor fără luarea în considerare a perioadei cât judecătorul sau procurorul a avut calitatea de auditor de justiție, în cazul examenelor, concursurilor sau procedurilor de selecție prevăzute de prezenta lege, intră în vigoare la 1 ianuarie 2028. Până la această dată, în calculul vechimilor prevăzute de prezenta lege se ia în considerare perioada cât judecătorul sau procurorul a avut calitatea de auditor de justiție”.

Art. III - La articolul 168 din Legea nr. 304/2022 privind organizarea judiciară, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1104 din 16 noiembrie 2022, cu modificările ulterioare, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

“(2) Prin excepție de la alin. (1), dispozițiile prezentei legi privind calculul vechimilor fără luarea în considerare a perioadei cât procurorul a avut calitatea de auditor de justiție intră în vigoare la data de 1 ianuarie 2028. Până la această dată, în calculul vechimii prevăzute de prezenta lege se ia în considerare perioada cât procurorul a avut calitatea de auditor de justiție”.